

APHANOPSIS

Aphanopsidaceae, Ascomycota families
incertae sedis (osäker placering i ordning)

Göran Thor

Familjen Aphanopsidaceae omfattar bara två släkten, *Aphanopsis* och *Steinia* och alla arter förekommer på störd jord. Samtliga arter i familjen har en tholus (ascustopp) vilken hela är I+ blå och har en otydlig central kanal. Familjen har en oklar släktskap till andra familjer bland sporsäcksvamparna. *Aphanopsis* har breda parafyser med tydliga septa, 8 sporer i asci och brett ellipsoida sporer medan *Steinia* har smala parafyser med otydliga septa, 16 sporer i asci och runda sporer. *Aphanopsis* är monotypiskt, dvs. omfattar bara denna enda art.

Litteratur: British Lichen Society vol. 57 (2025), Printzen & Rambold (1995), Westberg et al. (2022).

Bestämningsnyckel—se XX.

Aphanopsis coenosa

Bål skorpartad av små gryniga goniocyster, matt grön-grönbrun, ± gelatinös i väta; goniocyster med ett yttre lager av brunväggiga hyfer. Fotobiont chlorococcoid. Apothecier klotformiga, bruna-brunsvarta, matta, 0,2–0,6 mm i diameter; excipulum dåligt utvecklat, färglöst eller delvis brunt; hymenium 150–200 µm högt, färglöst med rödbruna stråk, I– (men ger ett blått intryck då ascusväggarna är I+ blå); hypothecium blekbrunt; parafyser 2–4 µm breda, mest oregnade; parafystoppar ej förtjockade. Asci liknar Trappelia-typ, cylindriska-klubbformiga, med 8 sporer, ascusvägg I+ blå. Sporer färglösa, osepterade, vanligen med många oljedroppar, 25–38 × 13–18 µm, ena eller båda sporändarna ± spetsiga.

Bål C–, K–, KC–, Pd–, UV–; inga lavsubstanser.

På fuktig, bar lerjord. Sm, r.

Kan påminna om *Placynthiella* men arter i detta släkte har plattare apothecier, mindre sporer vilka inte är ± spetsiga, hymeniet saknar rödbruna stråk och ascusväggen är I–. Kan också påminna om *Gregorella humida* och *Leptogium byssinum* men dessa har *Nostoc* som fotobiont. *Steinia* växer i samma miljö men har asci med 16 sporer och sporererna är runda (se ovan).